

Gmina Trzemeszno

**Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Trzemeszno
za lata 2017-2018**

Trzemeszno, 2019 rok

**Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Trzemeszno
za lata 2017-2018**

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

Gmina Trzemeszno
ul. Gen. H. Dąbrowskiego 2
62-240 Trzemeszno
sekretariat@trzemeszno.pl

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna
Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

Spis treści:

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	6
2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU	6
3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY TRZEMESZNO	7
4. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2017-2018.....	7
5. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU	25
6. PODSUMOWANIE	31

Spis tabel:

Tabela 1 Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018	8
Tabela 3 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018	26
Tabela 4 Podsumowanie realizacji działań w latach 2017-2018 oraz suma poniesionych kosztów	31

1. Podstawa prawna opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 poz. 1396) art. 18 ust. 2 nakłada obowiązek sporządzania raportów z wykonania programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy w cyklach dwuletnich. Następnie raport przedstawiany jest radzie gminy. Obowiązek sprawozdawczy jest następstwem realizacji przez Gminę Trzemeszno zapisów zawartych w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, który zobowiązuje organ wykonawczy gminy do opracowania Programu ochrony środowiska uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2019, poz. 1295).

Rada Miejska Trzemeszna w dniu 29 kwietnia 2015 roku podjęła uchwałę Nr VIII/73/2015 w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” zwanego dalej Programem. Treść Programu dostępna jest na stronie internetowej bip.trzemeszno.pl

Niniejszy Raport jest podsumowaniem dwóch lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2017 do grudnia 2018 roku. Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Gminę Trzemeszno oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na tym terenie zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powietrza, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, ochroną przed poważnymi awariami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w raporcie odnoszą się do zapisów w rozdziale 6 Programu zawierającego harmonogram działań przewidzianych do realizacji w ramach Programu.

2. Materiały źródłowe i metodyka sporządzania Raportu

Źródła danych do opracowania Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018 to:

- Program ochrony środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 (przyjęty uchwałę Nr VIII/73/2015 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 29 kwietnia 2015 roku),
- informacje pozyskane z:
  - Urząd Miejski w Trzemesznie,
  - Starostwo Powiatowe w Gnieźnie,
  - Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
  - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu (RDOŚ),
  - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP),
  - Nadleśnictwo Gołabki,
  - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Wojewódzkich, Oddział w Poznaniu,
  - Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie,
  - REMONDIS Aqua Trzemeszno Sp. z o.o.
- informacje statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty o stanie środowiska wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- opracowania własne.

Raport posiada formę zwartej tabeli, w której wypisano z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2017-2018) działania lub inwestycje a następnie określono czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam gdzie było to możliwe określono poniesione koszty i źródło finansowania. Ujęto również zadania, których realizacji nie zaplanowano w Programie ale zostały wykonane w okresie sprawozdawczym.

3. Cele określone w Programie ochrony środowiska dla Gminy Trzemeszno

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 wyodrębniono priorytety ekologiczne oraz cele ekologiczne:

- **PRIORYTET EKOLOGICZNY I – POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA**
  - Cel ekologiczny – Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych
  - Cel ekologiczny – Wzrost efektywności energetycznej i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej
- **PRIORYTET EKOLOGICZNY II – OCHRONA ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH**
  - Cel ekologiczny – Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
  - Cel ekologiczny – Budowa i modernizacja systemu zaopatrywania ludności w wodę oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej
  - Cel ekologiczny – Ochrona mieszkańców przed podtopieniami i suszą
- **PRIORYTET EKOLOGICZNY III – OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH**
  - Cel ekologiczny – Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
  - Cel ekologiczny – Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej
- **PRIORYTET EKOLOGICZNY IV – ZMNIEJSZENIE UCIAŹLIWOŚCI HAŁASU I OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI**
  - Cel ekologiczny – Osiągnięcie dopuszczalnych poziomów hałasu poprzez budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych
  - Cel ekologiczny – Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych
- **PRIORYTET EKOLOGICZNY V – RACJONALNY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI**
  - Cel ekologiczny - Prowadzenie kontroli w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami
  - Cel ekologiczny – Rozwój systemu gospodarki odpadami i uzyskanie zakładanych w KPGO poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów
- **PRIORYTET EKOLOGICZNY VI – EDUKACJA EKOLOGICZNA SPOŁECZEŃSTWA I POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO**
  - Cel ekologiczny – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez promowanie postaw i działań proekologicznych
  - Cel ekologiczny – Zapobieganie powstawania poważnych awarii

4. Raport z wykonanych działań w latach 2017-2018

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018. W tabeli przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji poszczególnych zadań z listy przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022". Przedstawione informacje pochodzą z przeprowadzonej ankietyzacji poszczególnych jednostek.

Tabela 1 Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
PRIORYTET EKOLOGICZNY I – POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA						
Cel ekologiczny – Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych						
Wymiana informacji o stanie jakości powietrza i jego ochronie oraz promocję zachowań ekologicznych	Urząd Miejski Trzemeszno	Udostępnianie informacji o stanie powietrza na stronie internetowej Urzędu, wydruk i dystrybucja ulotek	Urząd Miejski Trzemeszno	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Wzmocnienie funkcji kontrolnej i intensyfikację działań prewencyjnych, w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza	Urząd Miejski Trzemeszno, Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	Kontrola przestrzegania decyzji – pozwolenie zintegrowane dla Paroc Polska Sp. z o.o.	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	Maj 2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Promocja ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz propagowanie odnawialnych źródeł energii w szczególności biomasy jako najtańszego i najczystszej źródła energii	Urząd Miejski Trzemeszno, Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	Rozpowszechnianie i udostępnianie informacji w zakresie zanieczyszczeń powietrza „Propagowanie edukacji ekologicznej na terenie powiatu gnieźnieńskiego w zakresie ochrony środowiska, przyrody i klimatu, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom i promocja OZE” – 5 akcji. Gmina Trzemeszno brała udział w konkursie fotograficznym „Siła przyrody”	Urząd Miejski Trzemeszno Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	2017-2018 2017	Wydatki bieżące 8 320,37	Środki własne, WFOŚiGW
Modernizacja systemów grzewczych w obiektach komunalnych i prywatnych	Urząd Miejski Trzemeszno, Właściele nieruchomości, Podmioty gospodarcze	Dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na proekologiczne urządzenia grzewcze Wymiana kotła w budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Dąbrowskiego w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszno Urząd Miejski Trzemeszno	Listopad 2018 Listopad 2018	24 000,00 52 390,37	Środki własne Środki własne

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		Modernizacja budynku gminnego przy ul. Mickiewicza 33 – modernizacja kotłowni	Urząd Miejski Trzemeszno	Grudzień 2018	141 464,29	Środki własne
		Modernizacja instalacji CO w budynku szkoły w Trzemeszalu	Urząd Miejski Trzemeszno	Sierpień 2017	110 700,00	Środki własne
		Dbłość o prawidłowy przebieg procedur w prawie ocen oddziaływania na środowisko na etapie ustalania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	Urząd Miejski Trzemeszno	-	-	-
Cel ekologiczny – Wzrost efektywności energetycznej i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej						
	Urząd Miejski Trzemeszno	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Polskich Olimpijczyków w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszno	Sierpień 2017	442 156,67	Środki własne, Budżet Województwa
Rozwój sieci gazowniczej	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu	W 2017 roku długość czynnej sieci rozdzielczej wyniosła 21709 m tj. o 203 m więcej niż rok wcześniej. Liczba przyłączy do budynków w 2017 roku wyniosła 389 szt. tj. o 7 szt. więcej niż rok wcześniej. (dane z GUS – za 2018 r. dane niedostępne)	Polska Spółka Gazownictwa	2017	b.d	b.d
Działania organizacyjno-inwestycyjne na rzecz promowania odnawialnych źródeł energii	Urząd Miejski Trzemeszno	Informacja na stronie internetowej o programie „Czyste powietrze” i możliwości uzyskania pożyczki lub dotacji m.in. na instalację odnawialnych źródeł energii	Urząd Miejski Trzemeszno	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Kształtowanie gospodarki energetycznej gminy w sposób optymalny i uporządkowany uwzględniając przy tym specyficzne warunki lokalne gminy oraz interesy i potrzeby społeczności lokalnej	Urząd Miejski Trzemeszno	Realizacja zapisów ujętych w „Planie gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Trzemeszno na lata 2015-2020”	Urząd Miejski Trzemeszno	2017-2018	Wg kosztorysów	Środki własne

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018					
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania	
Budowa nowych i rozbudowa już istniejących urządzeń i instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii	Właściciele urządzeń	Liczba wydanych decyzji środowiskowych w sprawie instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii: <ul style="list-style-type: none"> • 2017 roku – 0 • 2018 roku - 3 	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne	
PRIORYTET EKOLOGICZNY II – OCHRONA ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH							
Cel ekologiczny – Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych							
Przewodzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Miejski Trzemeszna	Na koniec 2018 roku: <ul style="list-style-type: none"> • Zbiorniki bezodpływowe – 625 szt. • Przydomowe oczyszczalnie ścieków – 77 szt. 	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne	
Kontrola zawartych umów na odbiór zanieczyszczeń ze zbiorników bezodpływowych	Urząd Miejski Trzemeszna	Liczba przeprowadzonych kontroli: <ul style="list-style-type: none"> • W 2017 roku - 0 • W 2018 roku - 18 	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne	
Likwidacja zbiorników bezodpływowych poprzez podłączenie się do sieci kanalizacyjnej	Urząd Miejski Trzemeszna Właściciele nieruchomości	Długość sieci kanalizacyjnej: <ul style="list-style-type: none"> • 2017 r. – 57,9 km • 2018 r. – 59,4 km Liczba przyłączy kanalizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> • 2017 r. – 1495 szt. • 2018 r. – 1537 szt. (dane z GUS)	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wg kosztorysów	Środki własne	
INNE INWESTYCJE W RAMACH PRIORYTETU, NIE UJĘTE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA:							
		Budowa sieci wodociągowej w m. Gołębki – 459 mb, przyłącza wodociągowe – 87 mb/20 szt	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	98 994,00	Środki własne	
		Budowa sieci wodociągowej na ulicy Brzoskwiniowej – 157 mb,	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	43 034,00	Środki własne	

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		Budowa sieci wodociągowej na ulicy Wiśniowej – 190 mb,	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	42 047,00	Środki własne
		Budowa sieci wodociągowej w m. Wymysłowo – 4 350 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	637 263,00	Środki własne
		Budowa sieci wodociągowej w m. Kozłowo – 166 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	46 221,00	Środki własne
		Budowa sieci wodociągowej na ulicy Sportowej – 641 mb,	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	250 000,00	Środki własne
		Budowa sieci wodociągowej w m. Miaty – 424 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	215 665,99	Środki własne
		Budowa sieci wodociągowej w m. Miaty – 584 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	200 000,00	Środki własne
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Brzozkwińskiej – 125 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	40 000,00	Środki własne
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Wiśniowej - 105 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	40 000,00	Środki własne
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Sportowej - 814 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	246 769,05	Środki własne
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Borowskiego, Siennej, Kopernika, Orchowskiej - 584 mb	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	523 807,62	Środki własne
		Kanalizacja na terenie miasta Trzemeszno	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	109 508,35	Środki własne
		Zakup pompy zatopialnej do przepompowni ścieków w miejscowości Kruchowo	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	22 691,04	Środki własne
Cel ekologiczny – Ochrona mieszkańców przed podtopieniami i suszą						

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Przeciwdziałanie zabudowie terenów narażonych na podtapianie	Urząd Miejski Trzemeszna Starostwo Powiatowe w Gnieźnie RZGW Poznań	Gmina nie leży na obszarach zagrożonych powodzią	-	-	-	-
Utrzymanie rzek i kanałów oraz eksploatacja urządzeń piętrzących	Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu	<p>1. Konserwacja urządzeń podstawowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kanał Zieleni Kanał Fosa <p>2. Eksploatacja urządzeń piętrzących:</p> <ul style="list-style-type: none"> przepust z piętrzeniem na rzece Noteć Zachodnia 	WZMIUW w Poznaniu	2017	20 597,03 35 098,46	Budżet państwa
Odbudowa ciekłu Kanał Fosa w km 0+000 – 1+500 i 2+300 – 8+330, długość 7,53 km	Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w	Nie zrealizowano	-	-	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018						
Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	Poznaniu					
Systematyczna ocena ryzyka wystąpienia suszy na terenie gminy	IUNG Puławy	Prowadzenie monitoringu suszy rolniczej na terenie gminy	IUNG Puławy	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Środki własne
		Opracowanie „Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty”	RZGW Poznań	2017	Wydatki bieżące	Środki własne
INNE INWESTYCJE W RAMACH PRIORYTETU, NIE UJĘTE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA:						
		Dotacje celowe przekazane do spółek wodnych - Trzemeszno i Trzemiśl.	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	20 000,00	Środki własne
PRIORYTET EKOLOGICZNY III – OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH						
Cel ekologiczny – Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych						
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych oraz zasad ochrony przyrody i krajobrazu	Urząd Miejski Trzemeszna	Liczba uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których uwzględniane są zasady ochrony przyrody i krajobrazu: <ul style="list-style-type: none"> • w 2017 roku – 10 • w 2018 roku - 2 	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Ochrona i pielęgnacja pomników przyrody	Urząd Miejski Trzemeszna Nadleśnictwo Gołębki	Pielęgnacja 2 pomników przyrody: <ul style="list-style-type: none"> • pomnik przyrody <i>Quercus robur</i> L. (dąb szypułkowy) w m. Kurze-grzędy, • pomnik przyrody „Lipa Hipolita Cegielskiego” (lipa drobnolistna) m. Ławki 	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	3 500,00	Środki własne
Tworzenie, utrzymanie i konserwacja przyrodniczych ścieżek dydaktycznych	Urząd Miejski Trzemeszna Nadleśnictwo Gołębki	Nie zrealizowano W latach 2017-2018 nie utworzono ścieżek dydaktycznych				

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno ze lata 2017-2018					
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania	
Tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej i utrzymanie istniejących	Urząd Miejski Trzemeszna	1. Rewitalizacja Placu Św. Wojciecha w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	1. 346 860,00 2. 161 174,87 3. 399 270,00	Środki własne	
		2. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Lekarskiej w Trzemesznie					
Nasadzenia zastępcze drzew i krzewów na terenach zieleni urządzonej	Urząd Miejski Trzemeszna	3. Rewitalizacja Parku Baba w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	2017 r. - 41 000,00 2018 r. - 65 280,00	Środki własne	
		Bieżące wykonywanie nasadzeń zastępczych według decyzji Starosty					
Prowadzenie odnowień i zalesianie nowych terenów z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Nadleśnictwa, Właściciele gruntów leśnych	W latach 2017-2018 przeprowadzono odnowienia na powierzchni 7,34 ha.	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne	
Poprawa struktury wiekowej drzewostanu i zwiększanie różnicowania gatunkowego lasów	Nadleśnictwa, Prywatni właściciele gruntów leśnych	Zapobieganie przed gradacją owadów lub ograniczanie ich liczebności w lasach poprzez:	Nadleśnictwo Gołębki	2017-2018	34 800,00	Środki własne Lasów Państwowych	
Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom (monitoring środowiska leśnego)	Nadleśnictwa, Prywatni właściciele gruntów leśnych	<ul style="list-style-type: none"> wykładanie i kontrolę różnego rodzaju pułapek (feromonowych i klasycznych), wyznaczanie i szybkie usuwanie z lasu drzew opianianych przez owady, opryski certyfikowanymi preparatami 	Nadleśnictwo Gołębki	2017-2018	15 440,00	Środki własne Lasów Państwowych	

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		Stosowanie preparatów ochronnych przed grzyzbami patogennymi. Grodzenie upraw, palikowanie poszczególnych sadzonek i inne sposoby zabezpieczania przed zwierzyną. Ochrona lasu przed pożarami.				
INNE INWESTYCJE W RAMACH PRIORYTETU, NIE UJĘTE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA:						
		Tworzenie i utrzymanie obiektów turystycznych (np. parking, pola biwakowe, szlaki turystyczne)	Nadleśnictwo Gołębki	2017-2018	1 400,00	Środki własne Lasów Państwowych
		Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	2017	Całość przedsięwzięcia 42 979,55	Środki własne, WFOS/GW
Cel ekologiczny – Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej						
Rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego poprzez współpracę z ODR	Podmioty działające w rolnictwie, Rolnicy indywidualni ODR	Prowadzenie szkoleń dla rolników z terenu powiatu gnieźnieńskiego o tematyce m.in.: program azotowy, bio-sekuracja, zmiany w przepisach prawnych, ochrony roślin	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
		Spotkanie informacyjno-szkoleniowe pt. „Rolnicze wykorzystanie oraz ochrona wód przed zanieczyszczeniami”	Wielkopolska Izba Rolnicza – biuro powiatowe w Gnieźnie	2018	Wydatki bieżące	Środki własne
		Konferencja pod hasłem "Wspólnie dla wielkopolskiej wsi", której celem było przybliżenie bieżącej tematyki rolniczej w kontekście zmian w przepisach oraz bieżącej sytuacji na rynku rolniczym	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu - Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Gnieźnie	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze, zwłaszcza gleb chronionych (za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i urządzeń wytwarzających energię odnawialną)	Urząd Miejski Trzemeszna	W latach 2017-2018 nie wydano żadnych decyzji	-	-	-	-
Rekultywacja gleb zdegradowanych lub zdewastowanych i przywracanie im walorów użytkowych	Właściciele terenów	W latach 2017-2018 Starosta nie wydał decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną.	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	-	-	-
Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Urząd Miejski Trzemeszna	Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki nr geod. 102/1 i 127 we wsi Ławki, gmina Trzemeszno - znajduje się udokumentowane złoże kruszywa naturalnego „ŁAWKI JR VI” nr 18528 – kopalina stała, piaski skałeniowo-kwarcytowe	Urząd Miejski Trzemeszna	2017	Wydatki bieżące	Środki własne
PRIORYTET EKOLOGICZNY IV – ZMIENIENIE UCIAŻLIWOŚCI HAŁASU I OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI						
Cel ekologiczny – Osiągnięcie dopuszczalnych poziomów hałasu poprzez budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych						
Prawidłowy przebieg procedur w prawie ocen oddziaływania na środowisko na etapie ustalania warunków zabudowy	Urząd Miejski Trzemeszna	Na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy nie przygotowuje się ocen oddziaływania na środowisko	Urząd Miejski Trzemeszna	-	-	-
		Nasadzenie alei drzew lipowych na odcinku 1,5 km	Urząd Miejski Trzemeszna	2018	30 790,00	Środki własne
Budowa ścieżek rowerowych, prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach gminnych	Urząd Miejski Trzemeszna	Przebudowa al. Szymańskiego i ul. Dworcowej - przebudowa nawierzchni chodnika i ścieżki rowerowej z kostki betonowej oraz betonu asfaltowego. Ułożenie nowej nawierzchni z betonu asfaltowego.	Urząd Miejski Trzemeszna	Listopad 2017	609 909,77	Środki własne
Budowa i remonty chodników oraz instalacja oświetlenia ulicznego i drogowego	Urząd Miejski Trzemeszna	Przebudowa ul. Wlekińskiego i pl. Powstańców w Trzemesznie.	Urząd Miejski Trzemeszna	Grudzień 2017	286 073,40	Środki własne

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		Przebudowa nawierzchni chodników przy ul. Osiedlowa, Czarnieckiego, Słoneczna w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszna	Październik 2017	146 985,00	Środki własne
		Przebudowa nawierzchni chodników przy ul. Długa, Żeromskiego, Prusa w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszna	Październik 2017	201 105,00	Środki własne
		Przebudowa chodnika na Al. Ks. Kowalskiego w Trzemesznie	Urząd Miejski Trzemeszna	Październik 2017	59 735,69	Środki własne
		Budowa chodnika w m. Trzemeszno wraz z utwardzeniem parkingu kostką betonową	Urząd Miejski Trzemeszna	Wrzesień 2017	79 277,41	Środki własne
Budowa chodnika w m. Trzemeszno w km 151+050-153+470, długość 2,42 km	GDDKiA Oddział w Poznaniu	Budowa ciągu pieszo-rowerowego w m. Trzemeszno wraz z budową kanałów technologicznych, w km 151,020 – 152,589 o długości 1,569 km	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w Poznaniu	2017-2018	1 316 046,55	Budżet Państwa
Budowa ciągu pieszo-rowerowego na odcinku Trzemeszno-Lubiń w km 154+799 – 157+455, długość 2,656 km	GDDKiA Oddział w Poznaniu	Nie zrealizowano	-	-	-	-
INNE INWESTYCJE W RAMACH PRIORYTETU, NIE UJĘTE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA:						
		Przebudowa drogi powiatowej nr 2165P Trzemeszno - Witkowo Etap I Folwark - Witkowo	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2017	2 143 627,31	Środki własne
		Przebudowa drogi powiatowej nr 2166P m. Niewolno	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	1 141 639,16	Środki własne, Dofinansowanie Gminy
		Nakładka bitumiczna dr. pow. nr 2245P m. Jerzykowo, nr 2239P i 2169P m. Zieleń	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2017	358 646,46	Środki własne, Dofinansowanie Gminy

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Tizemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Tizemeszno za lata 2017-2018						
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania		
		Nakładka bitumiczna dr. pow. nr 2241P m. Szydłowo – Tizemzał	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	473 564,72	Środki własne, Dofinansowanie Gminy		
		Remont drogi powiatowej nr 2237P o przebiegu droga powiatowa nr 2166P - Kierzkowo - Wydatkowo - droga krajowa nr 15	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	4 034 235,09	Środki własne, Dofinansowanie Gminy, Program Rządowy – budżet Państwa		
		Przebudowa drogi powiatowej nr 2236P m. Gołębki - chodnik	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	127 254,71	Środki własne, Dofinansowanie Gminy		
		Przebudowa drogi powiatowej nr 2243P m. Kamieniec - chodnik	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	123 293,23	Środki własne, Dofinansowanie Gminy		
		Przebudowa drogi powiatowej nr 2249P m. Lubiąż - chodnik	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	29 899,95	Środki własne, Dofinansowanie Gminy		
		Wykonanie wycinki krzaków oraz odrostów drzew droga powiatowa nr 2244P Szydłowo - Kamieniec	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	7 380,00	Środki własne		
		Wykonanie formowania koron drzew droga powiatowa nr 2189P Tizemeszno - Mława	Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie	2018	21 060,00	Środki własne		
Cel ekologiczny – Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych								
Wskazywanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów, na których ze względu na ochronę krajobrazu, niedopuszczalna będzie budowa urządzeń radiokomunikacyjnych wymagających wysokich konstrukcji wsporczych, takich jak np. stacje bazowe		Urząd Miejski Tizemeszno	Wprowadzanie ograniczeń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w tym zakresie jest niezgodne z aktualnie obowiązującym prawem	-	-	-		

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
telefonii komórkowej, nadajniki radiowo-telewizyjne, które mogą mieć wpływ na utratę walorów krajobrazowych terenu						
Minimalizowanie liczby wysokich konstrukcji antenowych i lokalizowanie urządzeń nadawczych kilku użytkowników na jednej konstrukcji zbiorczej, ze względu na ochronę krajobrazu	Urząd Miejski Trzemeszna Właściciele urzędzeń	Wprowadzanie ograniczeń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w tym zakresie jest niezgodne z aktualnie obowiązującym prawem	-	-	-	-
PRIORYTET EKOLOGICZNY V – RACJONALNY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI						
Cel ekologiczny - Prowadzenie kontroli w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami						
Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przetwarzania i wytworzenia odpadów	Urząd Miejski Trzemeszna Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	Nie zrealizowano W latach 2017-2018 nie prowadzono kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przetwarzania i wytworzenia odpadów	-	-	-	-
Wykonywanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	Urząd Miejski Trzemeszna	Co roku Burmistrz Trzemeszna przedkłada sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz opracowywana jest analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Trzemeszno	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Kontrola składanych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Urząd Miejski Trzemeszna	Ilość złożonych deklaracji: <ul style="list-style-type: none"> • w 2017 roku złożono 574 deklaracji (w tym 75 pierwszych oraz 499 zmian), • w 2018 roku złożono 562 deklaracje. 	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Cel ekologiczny – Rozwój systemu gospodarki odpadami i uzyskanie zakładanych w KPGO poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów						
Ograniczanie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz uzyskanie odpowiedniego poziomu recyklingu wybranych frakcji odpadów i przygotowania do ponownego użycia	Urząd Miejski Trzemeszna	W 2018 roku Gmina osiągnęła poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. W 2017 roku Gmina nie osiągnęła poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlanych i rozbiórkowych. Pozostałe poziomy postawy osiągnięte.	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Organizowanie zbiórek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, wielkogabarytowych i budowlanych	Urząd Miejski Trzemeszna	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, wielkogabarytowe i budowlane (np. gruz) można przekazać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych lub Mobilnego Punktu Zbierania Odpadów Problemowych	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Likwidacja wyrobów zawierających azbest	Urząd Miejski Trzemeszna Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	Realizacja przedsięwzięcia pn. „Likwidacja wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu gnieźnieńskiego” w latach 2017-2018 z terenu gminy usunięto 373,006 Mg azbestu	Urząd Miejski Trzemeszna Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	2017-2018	2017 r. - 87 862,86 2018 r. - 65 709,10	MFOŚiGW w Poznaniu (przy udziale środków pochodzących z NFOŚiGW w Warszawie),

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
PRIORYTET EKOLOGICZNY VI – EDUKACJA EKOLOGICZNA SPOŁECZNOŚCI I POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO						
Cel ekologiczny – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez promowanie postaw i działań proekologicznych						
Edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi oraz szkliwości spalania odpadów i opakowań	Urząd Miejski Trzemeszno Stowarzyszenia Organizacje pozarządowe	Umieszczanie informacji na stronie internetowej urzędu o zasadach segregacji i odbioru odpadów oraz o zakazie spalania odpadów oraz skutkach zdrowotnych. Wywieszanie plakatów o tej tematyce.	Urząd Miejski Trzemeszno	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Edukacja mieszkańców w zakresie skutków niewłaściwej gospodarki ściekami oraz jej wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	Urząd Miejski Trzemeszno Stowarzyszenia Organizacje pozarządowe	Udzielanie informacji zainteresowanym osobom, umieszczanie informacji o wykazie przedsiębiorców posiadających zezwolenie Burmistrza Trzemeszno w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	Urząd Miejski Trzemeszno	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne
Prowadzenie stałych akcji informacyjno-edukacyjnych, w tym: drukowanie ulotek informacyjnych, zamieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu, wspieranie działalności lokalnych stowarzyszeń i organizacji proekologicznych, prowadzenie bezpłatnych szkoleń/warsztatów w zakresie edukacji ekologicznej społeczeństwa lokalnego, organizacja festynów.	Urząd Miejski Trzemeszno Stowarzyszenia Organizacje pozarządowe Nadleśnictwo Prasa lokalna	Prowadzenie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży w zakresie ochrony przyrody, funkcjonowania lasu i gospodarki leśnej	Nadleśnictwo Gołębki – leśnictwo Smolary	2017-2018	2 000,00	Środki własne Lasów Państwowych
Wspieranie placówek oświatowych w zakresie organizacji edukacji ekologicznej np. konkursy dla dzieci i młodzieży	Urząd Miejski Trzemeszno Organizacje pozarządowe Podmioty gospodarcze	Organizacja corocznego konkursu „Lisy dla Ziemi”, organizacja spotkań edukacyjno-szkoleniowych „Ekologia”; dofinansowanie konkursów i akcji edukacyjnych w szkołach i przed-szkolach.	Urząd Miejski Trzemeszno	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		<p>POWIATOWYM KONKURSIE Z WIEDZY EKOLOGICZNEJ - Adresatami konkursu byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych naszego powiatu. Finał odbył się w dniu 21 kwietnia 2017 r. w I Liceum Ogólnokształcącego. Tego dnia przybyły reprezentacje z 5 placówek oświatowych (I LO, III LO, ZSP nr 2, ZSP nr 3, ZSOiZ w Trzemesznie). Etap powiatowy składał się z dwóch części: pisemnej – test dla wszystkich uczestników oraz ustnej – do której przeszło pięciu najlepszych uczniów z części pisemnej. Uczestnicy części ustnej odpowiedzieli na pytania zadane w formie multimedialnej.</p>	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	2017-2018	<p>Całość przedsięwzięcia: 2017 r. – 14 967,21 2018 r. – 16 751,17</p>	Budżet powiatu WFOŚiGW w Poznaniu

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018				
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		edukacji ekologicznej w społeczeństwie. W tegorocznej edycji przedsięwzięcia zebrano m. in. 91,3 tony surowców wtórnych i ok. 13 ton kamry dla zwierząt.				
Akcje informacyjne na temat możliwości uzyskania dofinansowania na usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz szkodliwości azbestu na zdrowie ludzi	Urząd Miejski Trzemeszna	Rozpowszechnianie w formie plakatów, ulotek, ogłoszeń informacji o szkodliwości i możliwości odbioru azbestu	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	wydatki bieżące	Środki własne
Kampanie informacyjne o możliwości ochrony powietrza, oszczędności energii i promujące nośniki czystej energii pochodzącej z odnawialnych źródeł	Urząd Miejski Trzemeszna Organizacje pozarządowe	Udzielanie informacji na bieżące zapytania zainteresowanych, informacje na stronie internetowej	Urząd Miejski Trzemeszna	2017-2018	wydatki bieżące	Środki własne
Edukacja na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych	Urząd Miejski Trzemeszna Organizacje pozarządowe	Nie zrealizowano	-	-	-	-
Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia, awarii przemysłowych	Służby ratownictwa technicznego	Organizacja akcji „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”, akcji „Stop pożarom traw” oraz „Czad i ogień - Obudź czujność”, konkursu dla dzieci i młodzieży pt. „Bezpieczeństwo pożarowe na co dzień”, spotkania ze strażakami dla dzieci ze szkół i przedszkoli w celu omówienia zasad bezpieczeństwa pożarowego w domu, szkole, przedszkolu oraz na wakacjach.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Gnieźnie	2017-2018	Wydatki bieżące	Środki własne

Cel ekologiczny – Zapobieganie powstawania poważnych awarii

Przedsięwzięcia ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Tzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022		Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Tzemeszno za lata 2017-2018					
Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Termin wykonania (dotyczy tylko lat 2017-2018)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania	
Zadania z zakresu monitoringu i oceny środowiska współpracujące z ochroną wód, powietrza atmosferycznego i gleby, ekspertyzy, opinie, rejestry i badania naukowo-wdrożeniowe	Urząd Miejski Tzemeszna Starostwo Powiatowe w Gnieźnie WIOŚ Poznań	Zakup, montaż i obsługa systemu monitoringu zanieczyszczeń powietrza. Obsługa systemu	Urząd Miejski Tzemeszna	2017-2018	2017 r. - 19 987,50 2018 r. - 4 428,00	Środki własne	
Monitoring i kontrola podmiotów gospodarczych korzystających ze środowiska	WIOŚ Poznań	Przebieg pozwoleń wodnoprawnych -- 4 decyzje W ewidencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2017 roku znajdowało się 34 podmiotów korzystających ze środowiska, natomiast w 2018 roku – 39 podmiotów. W 2017 roku skontrolowano 10 podmiotów, a w 2018 roku – 5 podmiotów.	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	2017	Wydaki bieżące	Środki własne	
			WIOŚ Poznań	2017-2018	Wydaki bieżące	Środki własne	

Źródło: opracowano na podstawie danych z Gminy i przeprowadzonej ankietyzacji.

5. Monitoring skutków realizacji Programu

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 zostały określone wskaźniki monitorowania efektywności Programu. W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki realizacji Programu dla przyjętych celów ekologicznych. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian w poszczególnych komponentach środowiska.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności Programu jest Urząd Miejski Trzemeszna, Główny Urząd Statystyczny oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartość wskaźników w roku bazowym tj. w 2015 oraz wartość docelową tj. rok 2018. Niestety część wskaźników w wartości docelowej podana jest wg stanu na koniec 2017 roku, ponieważ w momencie opracowania (stan na dzień sierpień 2019 roku) Raportu dane za rok 2018 nie były jeszcze dostępne.

Tabela 2 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018

Cel ekologiczny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych	2015 rok	2018 rok	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych	<p>Ocena jakości powietrza strefie wielkopolskiej dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pyłu PM10 • pyłu PM2,5 • benzo(a)pirenu • arsenu • O₃ • SO₂ • NO₂ • CO • C₆H₆ • Pb • Ni • Cd 	Klasa strefy	WIOŚ	<ul style="list-style-type: none"> • PM10 – C • PM2,5 – C • B(a)P – C • As – A • O₃ – A • SO₂ – A • NO₂ – A • CO – A • C₆H₆ – A • Pb – A • Ni – A • Cd – A 	<ul style="list-style-type: none"> • PM10 – C • PM2,5 – C • B(a)P – C • As – A • O₃ – A • SO₂ – A • NO₂ – A • CO – A • C₆H₆ – A • Pb – A • Ni – A • Cd – A 	Brak istotnych zmian Odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm dla pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu
Wzrost efektywności energetycznej i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej	Liczba zrealizowanych termomodernizacji	sztuk	Gmina	0	1	Poprawa – prowadzenie termomodernizacji budynków, zmniejszenie strat energii, zmniejszenie kosztów utrzymania budynków
	Ilość odnawialnych źródeł energii	sztuk	Gmina	6	6	Brak istotnych zmian
	Roczne nakłady finansowe poniesione na realizację celu	tys. zł/rok	Gmina	28,2	442,16	W okresie sprawozdawczym nie powstały nowe instalacje OZE Poprawa – zwiększenie wydatków na ten cel spowoduje w przyszłości oszczędności na utrzymanie budynków.
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Stan jakości wód powierzchniowych - płynących	Stan JCW	WIOŚ	nie badano	*nie badano	Brak istotnych zmian Rzeki na terenie gminy nie były badane
	Stan jakości wód powierzchniowych – stojących	Stan JCW: Jez. Popielewskie Jez. Kamienieckie	WIOŚ	zły zły	*zły	Brak istotnych zmian Jezioro Kamienieckie osiągnęło zły stan, natomiast

Cel ekologiczny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych	2015 rok	2018 rok	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Budowa i modernizacja systemu zaopatrzenia ludności w wodę oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej	Jakość wód podziemnych	Klasa czystości	WIOŚ	nie badano	*nie badano	Wody podziemne na terenie gminy nie były badane
	Wodociągi: • długość czymnej sieci, • ludność korzystająca z sieci wodociągowej	km os. %	GUS	197,9 km 13895 os. 96,6%	206,3 km *13871 os. *96,7%	Poprawa - rozwój sieci wodociągowej, większa liczba mieszkańców może korzystać z wodociągów, poprawa jakości wody
	Kanalizacja: • długość czynnej sieci, • ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	km os. %	GUS	57,4 km 9976 os. 69,3%	59,4 km *9992 os. *69,6%	Poprawa – większa liczba mieszkańców może korzystać z kanalizacji, mniej zanieczyszczeń trafia bezpośrednio do wód i ziemi
	Ilość zewidencjonowanych zbiorników bezodpływowych przydomowych oczyszczalni ścieków	sztuk	GUS Gmina	638 szt. 65 szt.	625 szt. 77 szt.	Poprawa – mniejsza liczba zbiorników bezodpływowych, przy wzroście liczby przydomowych oczyszczalni ścieków.
	Ilość zlikwidowanych zbiorników bezodpływowych	sztuk	GUS Gmina	b.d.	Okolo 13 szt.	Poprawa – zmniejsza się liczba zbiorników bezodpływowych w wyniku rozbudowy sieci kanalizacyjnej
	Ludność korzystająca z oczyszczalni	Os.	GUS	10553 os.	10767 os.	Poprawa – większa liczba mieszkańców korzysta z oczyszczalni ścieków, mniej zanieczyszczeń trafia bezpośrednio do wód i ziemi
	Jakość ścieków surowych doprowadzanych do oczyszczalni (oczyszczalna ścieków w Trzemesznie)	BZT5 CHZT Zawiesina ogólna Azot ogólny Fosfor ogólny	REMONDIS Aqua Trzemeszno Sp. z o.o.	513,00 1416,00 336,00 173,00 10,00	471,42 1291,67 444,00 143,08 10,60	Brak istotnych zmian Wartości wskaźników na podobnym poziomie
Stężenie zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach do odbiornika (oczyszczalna ścieków w Trzemesznie)	BZT5 CHZT Zawiesina ogólna Azot ogólny Fosfor ogólny	REMONDIS Aqua Trzemeszno Sp. z o.o.	4,23 49,09 6,68 4,64 0,62	8,50 55,75 18,10 10,45 0,62	Brak istotnych zmian Wartości wskaźników na podobnym poziomie. Wysoka sprawność oczyszczalni	

Cel ekologiczny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych	2015 rok	2018 rok	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Ochrona mieszkańców przed podtopieniami i suszą	Nakłady finansowe poniesione na realizację celu w jednostce czasu	mln zł/rok	Gmina	1,395 mln zł	2,493 mln zł	Poprawa – wzrost wydatków na inwestycje wodno-kanalizacyjne, większa liczba ludności z dostępem do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
	Ilość wybudowanych zbiorników małej retencji	sztuk	Gmina	b.d.	b.d.	Brak istotnych zmian
Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Długość zmodernizowanych i odbudowanych obiektów melioracji wodnych podsta-wowych i szczegółowych.	km	Gmina	187,78 km	187,78 km	Brak istotnych zmian
	Nakłady finansowe poniesione na realizację celu w jednostce czasu	tys. zł/rok	Gmina	0,305 tys. zł	55,07 tys. zł	Poprawa – wzrost wydatków na utrzymanie urządzeń melioracyjnych
	Powierzchnia obszaru NATURA 2000	km ²	RDOŚ	b.d.	Okolo 10 km ²	Brak istotnych zmian
	Liczba pomników przyrody	sztuk	Gmina	18	18	Brak istotnych zmian
	Przyrost powierzchni prawnie chronionej	%	GUS	0	0	Brak istotnych zmian
	Lesistość gminy	%	GUS	10,3%	10,3%	Brak istotnych zmian
	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	GUS	1 821,47 ha	1831,19 ha	Poprawa – większa powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy
	Powierzchnia zalesień i odnowień	ha	GUS	2,34 ha (zalesień)	7,34 ha (odnowienia)	Poprawa – większa powierzchnia została ponownie zalesiona
	Struktura lasów (iglaste, liściaste)	%	Nadleśnictwo	Przewaga sosny	Przewaga sosny (ok. 73,3% powierzchni leśnej)	Brak istotnych zmian
	Powierzchnia terenów zieleni urządzonej	ha	GUS	39,1 ha	37,29 ha	Pogorszenie – spadek powierzchni zieleni urządzonej
Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed negatywnym	Udział terenów zieleni urządzonej w stosunku do powierzchni całej gminy	%	GUS	0,22%	0,21%	Pogorszenie – spadek powierzchni zieleni urządzonej
	Liczba nowo powstałej zieleni urządzonej	ha	GUS	0	0	Brak istotnych zmian
	Wydane decyzje o uznaniu rekultywacji za zakończoną	sztuk	Powiat	1	0	Pogorszenie – brak wydanych decyzji o zakończeniu rekultywacji

Cel ekologiczny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych	2015 rok	2018 rok	Osiągnięta zmiana wskaźnika	
oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej	Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdegradowanych	ha	Gmina	Brak	Brak	Brak istotnych zmian	
		Długość nowo wybudowanych dróg	km	Zarządcy dróg	trudne do oszacowania	trudne do oszacowania	Brak istotnych zmian
Osiągnięcie dopuszczalnych poziomów hałasu poprzez budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych	Długość wyremontowanych dróg	km	Zarządcy dróg	trudne do oszacowania	trudne do oszacowania	Brak istotnych zmian	
		Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych	sztuk	Starostwo	5 szt. (dane z 2016 r.)	3 szt.	Poprawa – zmniejszenie liczby stacji bazowych telefonii komórkowej
Prowadzenie kontroli w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	Ilość wydanych zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów	sztuk	Gmina	6 firm	5 firm	Brak istotnych zmian	
		rozwoju systemu gospodarki odpadami i uzyskanie zakładowych w KPZO poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów	Mg/rok	Gmina	3 893,28 Mg	5 860,52 Mg	Brak istotnych zmian
rozwoju systemu gospodarki odpadami i uzyskanie zakładowych w KPZO poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca gminy	kg/os	Gmina	270,9 kg/os.	410,0 kg/os.	Pogorszenie – jeden mieszkaniec gminy wytwarza coraz większą masę odpadów komunalnych	
		Masa odpadów komunalnych zebrana selektywnie	Mg/rok	Gmina	368,80 Mg	807,818 Mg	Poprawa – odebrano większą masę odpadów zebranych selektywnie
		Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów	m ²	GUS	2260 m ²	*2100 m ²	Poprawa – mniejsza powierzchnia dzikich wysypisk odpadów

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno za lata 2017-2018

Cel ekologiczny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych	2015 rok	2018 rok	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez promowanie postaw i działań proekologicznych	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk	sztuk	GUS	14 szt.	*6 szt.	Poprawa – mniej dzikich wysypisk zostało zlikwidowanych, co świadczy o mniejszej ich liczbie
	Ilość wyrobów azbestowych do usunięcia	Mg	Baza azbestowa	b.d.	4 779,7 (dane z lipiec 2019 r.)	Poprawa – azbest jest systematycznie usuwany
Zapobieganie powstawaniu awarii	Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych	sztuk	Gmina	trudne do oszacowania	trudne do oszacowania	Brak istotnych zmian
	Liczba jednostek, które przystąpiły do akcji ekologicznych	sztuk	Gmina	trudne do oszacowania	trudne do oszacowania	Brak istotnych zmian
Zapobieganie powstawaniu awarii	Nakłady finansowe poniesione na realizację celu w jednostce czasu	zł/rok	Gmina	ok. 35 tys. zł/rok	ok. 35 tys. zł/rok	Brak istotnych zmian
	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) i zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia awarii przemysłowej	sztuk	WIOS	1 ZDR	1 ZDR	Brak istotnych zmian
	Liczba awarii spowodowanych przez przemysł	sztuk	WIOŚ	1	0	Poprawa – zmniejszenie awarii przemysłowych
	Liczba awarii spowodowanych przez transport	sztuk	WIOŚ	b.d.	0	Brak istotnych zmian

* wg stanu na koniec 2017 roku, ponieważ w momencie opracowania Raportu (na dzień 26 sierpnia 2019 roku) dane za rok 2018 nie były jeszcze dostępne.
Źródło: opracowanie własne.

6. Podsumowanie

Analizując przyjęty w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 harmonogram rzeczowo-finansowy należy stwierdzić, że większość zadań zaplanowanych na lata 2017-2018 została zrealizowana w zakresie poszczególnych priorytetach ekologicznych. W niektórych przypadkach jedno zadanie było realizowane przez kilka różnych jednostek. Część zaplanowanych zadań należy do działań administracji samorządowej i realizowane są w sposób ciągły za pomocą wykonywanych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych czy opracowania dokumentów planistycznych.

Tabela 3 Podsumowanie realizacji działań w latach 2017-2018 oraz suma poniesionych kosztów

Priorytet ekologiczny	Liczba zaplanowanych działań w Programie Ochrony Środowiska	Liczba zrealizowanych działań w latach 2017-2018	Liczba niezrealizowanych działań w latach 2017-2018	Poniesione koszty ogółem [PLN]
Poprawa jakości powietrza	10	10	0	779 031,70
Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	7	6 (dodatkowo 13 inwestycji)	1	2 605 180,06
Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych	12	11 (dodatkowo 2 inwestycje)	1	1 111 704,42
Zmniejszenie uciążliwości hałasu i ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi	7	6 (dodatkowo 10 inwestycji)	1	11 190 523,45
Racjonalny system gospodarowania odpadami	6	5	1	153 571,96 oraz wydatki bieżące
Edukacja ekologiczna społeczeństwa i poprawa bezpieczeństwa ekologicznego	10	9	1	58 133,88 oraz wydatki bieżące
OGÓŁEM	52	47 (dodatkowo 25 inwestycji)	5	15 841 986,23

Źródło: opracowanie własne.

Najwięcej środków finansowych zostało przeznaczonych na realizację zadań z zakresu zmniejszenia uciążliwości hałasu. Zrealizowane inwestycje dotyczyły przebudowy i modernizacji dróg na terenie gminy oraz budowy chodników. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Prowadzono również nasadzenia drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych aby zmniejszyć uciążliwość akustyczną pochodzącą z ruchu komunikacyjnego.

Duże nakłady finansowe zostały także wydane na zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Podjęto działania w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy. Wszystkie te inwestycje pozytywnie wpłyną na jakość wód i gleb na terenie gminy, ponieważ mniejsza ilość zanieczyszczeń będzie bezpośrednio odprowadzona do środowiska.

W zakresie poprawy jakości powietrza zmodernizowano systemy grzewcze na bardziej ekologiczne, przeprowadzono również termomodernizację budynków użyteczności publicznej oraz rozbudowano sieć gazową.

W przypadku ochrony dziedzictwa przyrodniczego wydawano stosowne decyzje oraz podejmowano uchwały. Podejmowano również działania w zakresie utrzymania i pielęgnacji terenów zielonych i pomników przyrody na terenie gminy. Nadleśnictwo było odpowiedzialne za utrzymanie miejsc i obiektów turystycznych oraz ochronę lasów przed szkodnikami. Prowadzone były również szkolenia dla rolników.

W ramach gospodarki odpadami działania w tym zakresie realizowane były poprzez objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz zachęcanie do selektywnej zbiórki. Gmina osiągnęła wymagane poziomy recyklingu i odzysku wybranych frakcji odpadów. Prowadzona była zbiórka sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych. Przy współpracy z Powiatem oraz wsparciem finansowym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej mieszkańcy gminy likwidowali wyroby azbestowe.

W celu zapobiegania wystąpienia poważnych awarii oraz przeciwdziałania ich skutkom podejmowane były przedsięwzięcia w zakresie zakupu i montażu systemu monitoringu zanieczyszczeń powietrza. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził kontrole podmiotów gospodarczych.

Prowadzono również edukację ekologiczną dla mieszkańców – głównie dla dzieci i młodzieży. Organizowane były konkursy i akcje ekologiczne. Gmina umieszczała stosowne informacje na stronach internetowych oraz na tablicach ogłoszeń. Rozpowszechniano ulotki o szkodliwości azbestu oraz o możliwości uzyskania dofinansowania na usunięcie wyrobów zawierających azbest. Nadleśnictwo prowadziło edukację z zakresu ochrony przyrody i funkcjonowania lasu. Jednostki ratownicze prowadziły edukację w zakresie prawidłowych zachowań w sytuacji zagrożenia lub awarii.

Kilka zadań/inwestycji zaplanowanych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Trzemeszno nie zostało zrealizowanych w latach 2017-2018. Te zadania to m.in.: odbudowa cieki Kanał Fosa, tworzenie przyrodniczych ścieżek dydaktycznych, budowa ciągu pieszo-rowerowego na odcinku Trzemeszno-Lubiń, kontrola podmiotów w zakresie zbierania, przetwarzania i wytarzania odpadów oraz edukacja w zakresie zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych. Brak realizacji ww. zadań wynika z braku odpowiednich środków finansowych, braku potrzeby realizacji danego działania lub przesunięcia terminu realizacji na lata późniejsze. Dlatego należy w kolejnych latach poczynić starania, aby te działania zostały zrealizowane.

W przypadku wpisów w kolumnach pn. „*Poniesione koszty PLN*” i „*Źródła finansowania*” nie we wszystkich zdołano określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Źródłami finansowania realizowanych zadań były środki własne podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności budżet gminy, budżet powiatu oraz środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W trakcie pozyskiwania danych napotkano trudności związane z przekazywaniem informacji od Instytucji i innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Często przekazane informacje były niepełne, o różnym stopniu szczegółowości. Przyczyn niepełnych informacji można upatrywać w bardzo szerokim zakresie przedstawianych danych, odnoszących się do przedsięwzięć z szeroko rozumianej dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej, różnego stopnia realizacji poszczególnych zadań, a także w dokonywanych na bieżąco zmianach w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne jednostki oraz w braku szczegółowego ewidencjonowania danych lub braku możliwości poświęcenia czasu na ich zebranie dla potrzeb wypełnienia ankiety.

Biorąc pod uwagę wyżej przytoczone wskaźniki, a także jakość informacji jakie ze sobą niosą można stwierdzić, że stan środowiska w przeważającej części wskaźników nie zmienił się porównując ze sobą rok bazowy tj. 2015 rok z rokiem 2018. W przypadku 1/3 wskaźników stan środowiska poprawił się.

Poprawie uległy wskaźniki dotyczące dostępności sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Więcej mieszkańców ma możliwość korzystania z oczyszczalni ścieków. Odebrano więcej odpadów zebranych selektywnie. Zwiększyła się powierzchnia gruntów leśnych. Zmniejszyła się liczba stacji bazowych telefonii komórkowej. Azbest jest systematycznie usuwany, a jego ilość zależy przede wszystkim od właścicieli nieruchomości - ich chęci i możliwości finansowych. Prowadzono termomodernizację budynków i modernizację kotłowni oraz modernizację i przebudowę dróg na terenie gminy.

Na podstawie przedstawionych wskaźników można stwierdzić, że w ogólnym rozumieniu stan środowiska na terenie gminy uległ w niewielkim stopniu poprawie – porównując rok 2015 i 2018. Aby ten trend został zachowany wskazane jest dalsze podejmowanie działań i inwestycji w zakresie ochrony środowiska. Należy również opracować i uchwalić nowy Program ochrony środowiska dla Gminy Trzemeszno, w którym będą zaplanowane działania i inwestycje na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026 w celu poprawy jakości środowiska na terenie gminy.